

ZARZĄDZENIE NR. 411/16

REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA

w Lublinie

z dnia 22 września 2016 r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Liski”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt.2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (t. j. z 2015 r. Dz. U. poz. 1651 z późn. zm.)

zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się na jeden rok zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Liski”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczenia tych zagrożeń i ich skutków, które są określone w załączniku nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów i gatunków roślin, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, które są określone w załączniku nr 2 do zarządzenia;
- 3) wskazanie obszarów objętych ochroną czynną.

§ 3. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 4. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia sprawuje Regionalny Konserwator Przyrody w Lublinie.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie

Beata Siewicz

Załącznik nr1

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczenia tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków
1.	Gradacja kornika ostrozębnego na obrzeżu rezerwatu przyrody „Liski” od strony północno - zachodniej. – zasiedlenie osłabionych drzew sosny zwyczajnej przez kornika ostrozębnego. (Korony zasiedlonych drzew przybierają rudy kolor, a igły stopniowo zasychają i opadają. Następnie zasiedlone drzewa zamierają w krótkim czasie).	Ograniczenie gradacji kornika ostrozębnego zagrażającego drzewostanowi sosnowemu zlokalizowanemu na terenie rezerwatu przyrody „Liski”.

Załącznik nr2

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów i gatunków roślin z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
1.	1) identyfikowanie w terenie drzew zasiedlonych przez kornika ostrozębnego i sukcesywne ich usuwanie poprzez ich ścinę, która ma być tak prowadzona, aby w jak najmniejszym stopniu ingerować w podszyt i ściółkę, 2) usunięcie uzyskanej biomasy poza obszar rezerwatu i spalenie pozostałości zrębkowych poza obszarem rezerwatu przyrody.	do 80 m ³	Nadleśnictwo: Międzyrzec leśnictwo: Bereza oddz. 218 d Ogniska gradacyjne kornika ostrozębnego
2.	Prowadzenie monitoringu kornika ostrozębnego na obszarze rezerwatu „Liski”, w związku z jego szybkim rozprzestrzenianiem się w celu szybkiego podejmowania działań ochronnych.	obszar całego rezerwatu przyrody - 128,84 ha	Nadleśnictwo: Międzyrzec leśnictwo: Bereza rezerwat przyrody „Liski”

UZASADNIENIE
do zarządzenia nr 4.11.16
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie
z dnia 22 września 2016 r.

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Liski” wynika z art. 22 ust 2 pkt. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. z 2015 r. Dz. U. poz. 1651 z późn. zm.), zgodnie z którymi dla rezerwatów przyrody, do czasu ustanowienia planu ochrony regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze zarządzenia, zadania ochronne.

Rezerwat przyrody „Liski” o powierzchni 128,84 ha został utworzony na podstawie Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dn. 3 grudnia 1981 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. Nr 29 poz. 271 z dn. 7 grudnia 1981 r. zm. M. P. nr 17, poz. 119 z 30 maja 1989 r.). Celem ochrony jest zachowanie lasu o charakterze naturalnym z licznymi zespołami roślinnymi oraz gatunkami roślin rzadkich i chronionych.

W rezerwacie przyrody „Liski” doszło do gradacji kornika ostrozębnego. Korony zasiedlonych drzew przez wyżej wymieniony gatunek przybierają rudy kolor i igły stopniowo zasychają i opadają. Zasiedlone drzewa zamierają w krótkim czasie.

W bieżącym roku kornik ostrozębny pojawił się na obszarze województwa lubelskiego w skali nigdy dotąd nie odnotowywanej. Jest owadem, którego biologia nie jest całkiem poznana. Larwy tego chrząszcza żerują pod cienką korą pni i konarów na sośnie zwyczajnej, wyjątkowo na świerku. Kornik ostrozębny atakuje górne partie drzew i konary w starszych drzewostanach, ale w ostatnich latach spotykany jest również w drzewostanach młodych. Charakteryzuje się bardzo szybkim rozprzestrzenianiem się i zasiedlaniem kolejnych drzew. Do masowego pojawienia się kornika ostrozębnego dochodzi w warunkach osłabiających kondycję sosny, takich jak np. susza i upały w okresie letnim.

Jedyną stosowaną w Polsce metodą zwalczania kornika ostrozębnego jest usuwanie drzew zasiedlonych i palenie uzyskanej biomasy.

Podczas wizji terenowej przeprowadzonej w dniu 13 września 2016 r. przez pracowników Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie, przy udziale pracowników Nadleśnictwa Międzyrzec ustalono konieczność pilnego podjęcia działań ochronnych w rezerwacie przyrody „Liski”.

Działania te mają na celu ograniczenie populacji kornika ostrozębnego, zagrażającego drzewostanowi sosnowemu w przedmiotowym rezerwacie przyrody poprzez:

- 1) identyfikowanie w terenie drzew zasiedlonych przez kornika ostrozębnego i sukcesywne ich usuwanie poprzez ich ścinę, która ma być tak prowadzona, aby w jak najmniejszym stopniu ingerować w podszyt i ściółkę,
- 2) usunięcie uzyskanej biomasy poza obszar rezerwatu i spalanie pozostałości zrębkowych poza obszarem rezerwatu przyrody.

Ponadto konieczne jest prowadzenie monitoringu kornika ostrożnego na obszarze rezerwatu „Liski”, w związku z jego szybkim rozprzestrzenianiem się w celu szybkiego podejmowania działań ochronnych.

Wykonanie tych zabiegów przyczyni się do utrzymania właściwego stanu ochrony przyrody rezerwatu „Liski” czyli lasu o charakterze naturalnym z licznymi zespołami roślinnymi oraz gatunkami roślin rzadkich i chronionych. Wiąże się to z faktem, że usunięcie zasiedlonych drzew sosny zwyczajnej ma na celu zahamowanie rozprzestrzeniania się kornika ostrożnego na obszarze całego rezerwatu przyrody i zasiedlania kolejnych drzew sosny. A jedyną, stosowaną w Polsce, metodą zwalczania tego chrząszcza jest systematyczne wycinanie drzew zasiedlonych wraz z pozostałościami części wierzchołkowych i ich palenie. Natomiast pozostawienie takich drzew w rezerwacie skutkowałoby nieograniczonym rozprzestrzenianiem się tego owada i zaatakowaniem przez kornika ogromnych połaci drzewostanów sosnowych.

Przedmiotowe zadania ochronne zostały ustanowione na wniosek Nadleśniczego Nadleśnictwa Międzyrzec Pana mgr inż. Leszka Michalca z dnia 27 lipca 2016 r., znak ZG.7212.5.2016 po przeprowadzeniu wizji w terenie w dniu 13 września 2016 r. w rezerwacie przyrody „Liski” przez pracowników Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie, przy udziale pracowników Nadleśnictwa Międzyrzec.

Zadania ochronne będą realizowane przez Nadleśnictwo Międzyrzec.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie
Bęta Stelmasz
Bęta Stelmasz